

Program edukacyjno-profilaktyczny pn. "Świadomie i bezpiecznie w Szkole Podstawowej Nr 3 w Słupsku" w ramach Rządowego Programu "Razem bezpieczniej"

Szkolenia/konwersatoria dla rodziców

"PRAWNA OCHRONA DÓBR OSOBISTYCH CZŁOWIEKA, W TYM NIETYKLANOŚCI CIELESNEJ. ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA I MORALNA SPRAWCY PRZEMOCY ORAZ JEGO OPIEKUNÓW PRAWNYCH"

- *Dzieci, wobec których stosuje się agresję i przemoc są chronione prawem.*
- *Dzieci, które stosują agresję i przemoc wobec innych- wraz ze swoimi opiekunami prawnymi (są nieletni) odpowiadają za swe czyny.*

I. Dobra osobiste człowieka to dobra o charakterze niemajątkowym przysługujące każdemu człowiekowi (art. 23 k.c.). Prawo cywilne do dóbr osobistych człowieka zalicza (art. 23 k.c.):

- zdrowie,
- wolność,
- czeń (godność i dobre imię),
- swobodę sumienia,
- nazwisko lub pseudonim
- wizerunek,
- tajemnicę korespondencji,
- nietykalność mieszkania,
- twórczość naukową, artystyczną, wynalazczą i racjonalizatorską,
- prawo do prywatności,
- prawo do spokoju (wolność od strachu),
- prawo do pozostawienia w spokoju,
- prawo do kultu po osobie zmarłej.

II. Naruszenie nietykalności cielesnej – polegający na **uderzeniu, spoliczkowaniu, popychaniu, opluciu, oblaniu płynem...**

III. Zdarza się, że dzieci naruszają dobra osobiste, w tym nietykalność cielesną rówieśników. Należy pamiętać, że dobra te są chronione prawem i za naruszenie ich małoletni oraz ich opiekunowie prawni mogą zostać pociągnięci do odpowiedzialności.

IV. Prawna ochrona dóbr osobistych, w tym nietykalności cielesnej w świetle prawa i dokumentów

szkolnych: **Konstytucja RP** (naruszenie godności, wizerunku, dobrego imienia); **Powszechna Deklaracja Praw Człowieka** (naruszenie godności); **Konwencja Praw Dziecka** (prawo do spokoju; wolność od strachu); **Statut Szkoły**; **Program Wychowawczy Szkoły**, **Program Profilaktyczny Szkoły**; **Wewnątrzszkolny system oceniania**;

Kodeks cywilny:

- a) godność jest dobrem osobistym chronionym przez prawo. Zgodnie z art. 23 Kodeksu cywilnego dobra osobiste człowieka, w szczególności: zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska – **pozostają pod ochroną prawa cywilnego**;
- b) zgodnie z art. 448 Kodeksu cywilnego w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem **zadośćuczynienia pieniężnego** za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, **niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia**;
- c) niszczenie cudzego mienia, *molestowanie*, groźby, przemoc fizyczna są karalne, stanowią naruszenie godności i dóbr osobistych zgodnie z art. 23 Kodeksu cywilnego;
- d) nagrywanie, robienie zdjęć osoby bez wyrażenia przez nią zgody jest karalne; wizerunek osoby również jest jej dobrem osobistym, a bezprawne jego rozpowszechnianie godzi w godność osobistą (Art. 23 Kodeksu cywilnego).

Kodeks wykroczeń:

- a) przeklinanie w miejscu publicznym jest karane- Art. 141 Kodeksu wykroczeń: **Kto w miejscu publicznym umieszcza nieprzyzwoite ogłoszenie, napis lub rysunek, albo używa słów nieprzyzwoitych, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1.500 złotych albo karze nagany**;
- b) złośliwe niepokojenie kogoś przy użyciu narzędzi dostępnych w Internecie takich jak komunikatory, czaty, forum, e-maile jest karane z artykułu 107.

Kodeks karny :

- a) mówi, że naruszenie godności osobistej jest przestępstwem znieważenia;
- b) kwestię nietykalności cielesnej reguluje Art. 217 Kodeksu karnego;
- c) upublicznienie zdjęcia lub filmiku z czyimś udziałem, ośmieszającego, przerobionego, w kompromitujących/wstydliwych okolicznościach jest niezgodne z art. 216;
- d) włamanie się na czyjeś konto Internetowe, profil społecznościowy, blog itp. narusza art.267, 268a;
- e) kwestię nietykalności cielesnej reguluje Art. 217 kk: Kto uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Dziecko pozostaje pod opieką rodzica (lub opiekuna prawnego) aż do uzyskania pełnoletności. Rodzice są przedstawicielami ustawowymi swojego nieletniego dziecka i to oni odpowiedzialni są za zachowanie się małoletniego. Małoletni który nie ukończył 13 roku życia nie ponosi odpowiedzialności finansowej za wyrządzone przez siebie szkody. Nie oznacza to jednak, że poszkodowany nie może w takim przypadku,

domagać się odszkodowania. **Za szkody wyrządzone przez dzieci odpowiadają rodzice lub ich prawni opiekunowie**, gdyż ten który, z mocy ustawy lub umowy, jest obowiązany do nadzoru nad osobą która z powodu wieku nie może odpowiadać za swoje czyny, zobowiązany jest do naprawienia szkody wyrządzonej przez tę osobę.

Wobec nieletniego sąd rodzinny może podjąć szereg działań ingerujących w dotychczasowe wychowanie dziecka, między innymi może: ustanowić nadzór odpowiedzialny rodziców lub opiekunów; zastosować nadzór kuratora; ustanowić nadzór organizacji; skierować do ośrodka kuratorskiego, skierować do rodziny zastępczej, młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii...